

Hyvä Kemijoki Oy:n hallituksen jäsen,

Korkein hallinto-oikeus on mahdollistanut päätöksellään vesivoimalaitoksen rakentamisen Kemijoen Sierilään. Sierilä, Kemijoen viimeinen luonnontilainen osuus, on elintärkeä alueen luonnolle, lukuisille yrityksille ja paikallisille asukkaille. Energiataloudelle uuden voimalaitoksen merkitys olisi sen sijaan vähäinen. Päätös voimalaitoksen rakentamisesta on nyt käsissä. Niinpä pyydämme Teitä ystävällisesti lukemaan kirjeemme ja punnitsemaan vaihtoehtoja vielä kertaalleen ennen kuin teette ratkaisunne tässä uhanalaisen luonnon ja paikallisten ihmisten kannalta ratkaisevan tärkeässä kysymyksessä.

Korkein hallinto-oikeus sovelsi toukokuuisessa päätöksessään vanhaa vesilakia ja päätyi tulkintaan, jonka mukaan hankkeen hyödyt ylittävät siitä aiheutuvat yleisiin ja yksityisiin etuihin kohdistuvat haitat. Oikeuden tulkintaan liittyy kuitenkin ongelmia: Hankkeen ympäristövaikutusten arviointi (YVA) on toteutettu 20 vuotta sitten, jolloin YVA-lain soveltamista vasta harjoiteltiin Suomessa. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointi onkin nykykriteerien mukaan vaatimattomasti toteutettu eikä siinä ole huomioitu merkittäviä luonnonsuojelullisia arvoja, jotka nyt ovat tiedossa. Hankkeelta puuttuu edelleen luonnonsuojelulain mukaisia lupia. Lisäksi sosiaaliset ja eettiset esteet Kemijoen viimeisen vapaana virtaavan osuuden tuhoamiselle ovat kiistattomat.

Kemijoki valjastettiin vesivoimatuotantoon sotien jälkeen, jolloin talouspoliittiset edut ymmärrettävästi syrjäyttivät muut arvot. Suomen suurimman joen valjastamisella oli kuitenkin valtavia vaikutuksia: kosket katosivat, maisemia ja viljelysmaita hukkui nousevan veden alle ja taloudellisesti ja kulttuurisesti arvokkaat vaelluskalakannat hävisivät. Paikallisväestö ei saanut ääntään kuuluviin jokirakentamiseen liittyvässä keskustelussa. Suurimmalle osalle Kemijoen kuohujen katoaminen oli kulttuurinen trauma.

Tänä päivänä olemme viisaampia: vesivoiman mittavat ympäristöhaitat tunnetaan hyvin, ja historia on näyttänyt, että voimalaitosrakentamisen aluetaloudelliset hyödyt ovat lyhytaikaisia. Sierilän voimalaitos toisi työtä alueelle pääosin rakennusvaiheessa, mutta ympäristön muutokset olisivat pysyviä.

Sierilän voimalaitoksen rakentaminen tarkoittaisi, että Kemijoen pääuoman viimeisten koskien paikalle syntyisi patoallas, jonka alle jäisi monia uhanalaisten lajien esiintymiä. Virtakohtien katoaminen olisi kuolinisku esimerkiksi vaellus-siialle, taimenelle, jokihelmisimpukalle ja harjukselle. Kalan istutukset eivät korvaa luontaisten kalakantojen menetystä.

Paitsi luonnolle Sierilän kosket ja kuohut ovat tärkeitä myös paikallisille asukkaille, joiden ääntä toivoisimme tällä kertaa kuultavan. Alue on Vanttauksen ja Narkauksen paliskuntien poroille mieluisaa rauhallista kesäajan laidunmaata. Laidunmaiden pirstoituminen aiheuttaisi ongelmia alueen poronhoidolle. Patoamisen seurauksena yrittäjät ja maanviljelijät menettäisivät toimeentulonsa, moni jokivartinen rakkaan kotimaisemansa ja tuhannet luonnossa liikkujat tärkeän virkistysalueensa. Kemijoki Oy hyvittäisi vain menetettävien maa-alueiden ja rakennusten arvon, ei elinkeinon menetystä tai tulojen heikkenemistä – eikä mikään korvaa menetettyä maisemaa.

Sierilän voimalaitoshanketta on valmisteltu pitkään ja siihen on jo investoitu huomattavia määriä aikaa ja rahaa. Ymmärrämme, että tämä luo painetta viedä hanketta eteenpäin. Tässä vaiheessa on kuitenkin vielä mahdollista tehdä vastuullinen päätös. Hyvät Kemijoki Oy:n päättäjät, olette nyt paljon vartijoina, sillä voimalaitoksen rakentaminen olisi lopullinen ratkaisu. Vetoamme Teihin, että edistätte Sierilän voimalan rakentamisen sijaan kestäväää energiantuotantoa, ja säilytätte ihmisille ja luonnolle arvokohteen.

Helsingissä 28.11.2017

Liisa Rohweder,
pääsihteeri, WWF Suomi

Päivi Lundvall,
toiminnanjohtaja, Suomen luonnonsuojeluliitto

Markku Marttinen,
toiminnanjohtaja, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö

Anne Ollila,
toiminnanjohtaja, Paliskuntain yhdistys

Salla Tuomivaara,
toiminnanjohtaja, Luonto-Liitto

Sini Harkki,
maajohtaja, Greenpeace

Aki Arkiomaa,
toiminnanjohtaja, Birdlife Suomi

